І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-3557

РІК LXXI. Ч. 31. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 15-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1964 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 31. VOL. LXXI.

ЗДА І БРИТАНІЯ ПОГОДИЛИСЯ ЩОДО ПОЛІТИКИ В ПІВДЕННІЙ АЗІЇ

Вашингтон. — На закінчення дводенних нарад президента Линдона Джансона і державного секретаря Діна Раска з британським прем'єром Алеком Дагласом-Гюмом і міністром закордонних справ Р. А. Батлером, проголошено спільний комунікат, найважливіша частина якого стосується порозуміння в справі політики у Південній Азії. За тим порозумінням, ЗДА визнали слушність політики Британії, яка боронить самостійности й непорушности нової південно - азійської держави Малайзії проти імперіялістично - агресивного становища Індонезії, а Британія визнала за правильне становище З'єднаних Держав у Південному В'єтнамі. Про Індонезію не було в тому комунікаті мови, але зворот про потреба „мирної національної незалежности Малайзії" не залишав сумніву, що він стосується виразно ворожої постави Індонезії. За коментарями преси, це порозуміння ліквідує обостронні жалі: жаль Британії, що Америка дає далі економічну допомогу Індонезії, коли ця остання затіяла партизанську війну проти Малайзії, яка має військово - політичний союз з Британією, — та водночас жаль ЗДА, що Британія займає неясне становище у відношенні до Південного В'єтнаму, викликаючи враження, наче б вона сприяла ідеї де Голя щодо невтралізації тієї країни. Названий вгорі комунікат насправді заперечує цим обом закидам. Зрештою, у тому комунікаті ствержено змагання обох англомовних великодержав до миру. Президент і британський прем'єр ствердили спільний фронт на Женевській конференції розброєння і солідаризувалися з останньою американською пропозицією з звернення президента Джансона з 21 січня ц. р. Однак водночас вони погодились, що нема великих шансів на успіх Женевських нарад та потвердили своє давнє переконання, що „не можна зробити ніякого поступу (в справі роззброєння), якщо нема сильного і з'єднаного західного союзу, готового до оборони своїх інтересів проти погроз і застрашування". У комунікаті згадано про „підривний і розбиваючий вплив теперішнього кубинського режиму в Карібському обширі". Однак, за твердженням коментаторів, британські державні мужі не дали переконати себе, що продаж британських автобусів, тракторів і інших промислових виробів Кубі Кастра діє на шкоду Америці та всьому вільному світові.

Шрайвера запрошено до участи в засіданнях Президентового кабінету

Вашингтон. — Президент Джансон знов вирізнив директора Корпусу Миру Сарджента Шрайвера тим, що запросив його до участи в засіданнях свого кабінету. Президент написав до Шрайвера: „Тому, що боротьба проти убозтва в цій країні буде вимагати частинною праці мого кабінету, я вас запрошую бути присутнім на його засіданнях". Секретар Білого Дому П'єр Салінґер виявив, що це не значить, що асистент Президента в справі боротьби проти убозтва дістав рангу члена кабінету. Але в політичних колах звернули увагу на те, що Джансон знов вивищив Шрайвера, як це вже було кілька разів в недавньому часі, і роблять із цього такі висновки, що Шрайвер може бути кандидатом на віце-президента в цьогорічних виборах. Сам Шрайвер об'їжджає великі університети на середньому заході, де вербує студентів до Корпусу Миру. Студенти затитують Шрайвера в справі його кандидатури, але він відповідає з гумором, що це не є мирний запит, а він промовляє в справі Корпусу Миру.

Рокефеллер проти поспіху з летом на Місяць

Клермонт, Ню Гемпшир. — Губернатор Нелсон А. Рокефеллер 13-го лютого вів виборчу кампанію по селах стейту Ню Гемпшир і, промовляючи до 100 фабричних робітників в Кентукух, казав, що ЗДА не повинні поспішати, щоб до 1970 року конче американські астронавти мусіли залетіти на Місяць, бо 95 відсотків тих відомостей, які мав би здобути на Місяці астронавт, легко можуть нам дати висланi на Місяць інструменти в окремій кабіні. На його думку не треба поспішати з летом до Місяця ще й тому, бо, можливо, СССР має в своєму пляні вислати туди своїх космонавтів. Рокефеллер казав, що президент Джансон почав форсувати справу лету до Місяця тоді, коли ще був віце - президентом і очолював Космічну Комісію після того, як 17-го квітня 1961-го року не вдалася висадка на Кубу. Рокефеллер пригадує що Джансон мав тоді сказати: „Мусимо мати щось таке, що було б драматичне". Рокефеллер пропонує взяти до уваги рекомендацію колишнього президента Айзенгавера, який є за те, щоб космічна програма ЗДА була дешевша і повільніша.

В Едмонтоні помер Володимир Янда

В середу, 13-го лютого, на спіла до Головної Канцелярії телеграфічна вістка про наглу смерть секретаря пластового відділу УНСоюзу ч. 503 в Едмонтоні, Алберта, — Володимира Янди. Покійний був активним членом української громади в Едмонтоні, а головно в Пластприяті. Ще недавно він, мимо своєї недуги, найбільше вложив праці до влаштування зустрічі членства УНСоюзу Едмонтону з головним предсідником УНСоюзу Йосипом Лисогором. Від якогось часу бл. п. В. Янда не здужав на серце. Осиротив дружину Ольгу і дітей Зевиславу, Володимира і Мотрю, та численних приятелів в українській громаді в Едмонтоні.

В АМЕРИЦІ

● В січні цього року ньюйоркський стейт мав на 4.7 відсотка менше прибутків із податків від тютюну, як в тому самому місяці 1963-го року. Це зменшення податків від тютюну буде ще більше в лютому цього року, бо в січні курці приняли курити аж після 18-го січня, коли головний лікар З-ДА д-р Террі повідомив про звіт Президентської Комісії, яка ствердила, що курення приспішує смерть.

● Державна монетарня у Філядельфії вже викарбувала перші срібні піводолярівки з портретом покійного президента Кеннеді на одному боці, а з другого боку є печатка президента. Перших шість монет передали президентові Джансонові, пані Кеннеді, її дітям та членам родини президента Кеннеді. В цьому році мають викарбувати коло 90,000,000 цих півдолярових монет.

ПРЕЗИДЕНТ У ПОКЛОНІ ВЕЛИКОМУ ПОПЕРЕДНИКОВІ

У „День Лінкольна", 12-го лютого ц. р. президент Линдон Б. Джансон відвідав пам'ятник Лінкольна у Вашингтоні, склавши біля нього вінок живих квітів. Другий вінок склав британський прем'єр сер Алек Даглес-Гюм. На фото: президент Джансон, склавши вінок, стоїть у поклоні перед своїм великим попередником.

Сенатор Кітінґ проти расової політики Ґолдвотера

Ню Йорк. — Сенатор республиканець із ньюйоркського стейту Кеннет Б. Кітінґ, промовляючи на республиканському прийнятті в готелі Вальдорф - Асторія, остерігав свою партію, щоб не йшла за тими, які обороняють расову сеґреґацію, бо це могло б спричинити для неї катастрофу. Сенатор Кітінґ гадає, що помиляється сенатор Беррі Ґолдвотер, який підтримує південних расових екстремістів, щоб здобути їхні голоси в цьогорічних виборах. Кітінґ гостро виступав проти тих республиканців, які готові поробити уступки в ділянці громадянських прав, бо таке становище є і політично і морально неспраедливе. „Тепер, — казав сенатор Кітінґ, — у світі йде велике змагання за здобуття волі і наша партія мусить заняти становище до цього руху, і то не як співчутливий обсерватор, але як провідник і рушійна сила". Після сен. Кітінґа промовляв сен. Джейкоб К. Джевітс, який сказав, що республиканці мусять бути головною підпорою в боротьбі за ухвалення в Конґресі закону про охорону громадянських прав.

Айзенгавер звітуватиме на телевізії про Республиканську Номінаційну Конвенцію

Ню Йорк. — Президент новинкового Відділу телевізійної стації Америкен Бродкастінг Компані Елмер В. Ловер повідомив, що колишній президент Д. Д. Айзенгавер „ласкаво погодився бути визначним членом нашої політичної групи" та допомагати співробітникам цієї телевізії звітувати про працю Республиканської Номінаційної Конвенції, яка начнеться 13-го липня в так званому Коров'ячому палаці в Сан Франсіско. Стація АБК вишле свою групу до готелю св Франціска, де житиме генерал Айзенгавер, і звідтам будуть відбуватися телевізійні та радієві авдиції про працю на Конвенції. Ген. Айзенгаверові допомагатиме його колишній пресовий секретар ДжеймсГаґерті, який тепер є працівником телевізійної стації. Стація АБК просила колишнього президента Гаррі С. Трумана, щоб він допомагав звітувати про перебіг Демократичної Номінаційної Конвенції в Шикаго, але Труман мав заявити, що йому, як колишньому президентові, не випадає бути коментатором конвенції. Сподіваються, що демократичними коментаторами будуть сенатор демократи Гюберт Г. Гомфрі з Міннесоти та Сем Дж. Ервін з Північної Каролайни.

Північний В'єтнам погрожує інтервенцією Комуністичного Китаю проти ЗДА

Ганой. — Північно - в'єтнамський комуністичний уряд заявив у підпорядкованій собі пресі, що він далі буде активно помагати „визвольній війні" в Південному В'єтнамі, себто підтримуватиме тамошніх комуністичних партизанів. Водночас він рішуче заперечив наче б Північний В'єтнам погодився на „невтралізацію" цілого В'єтнаму, себто також Північного, отже на ліквідацію тамошнього комуністичного режиму, як це суґерує французький президент де Голь. Розглядаючи різні можливості дальшого розвитку подій в Південному В'єтнамі, Північно - в'єтнамські комуністи погрожують, що у випадку, як би Америка захотіла переслати до Південного В'єтнаму дальші сильні військові формації і перекинути їх на терен Північного В'єтнаму, щоб знищити бази постачання південно - в'єтнамським партизанам, то Північному В'єтнамові поспішить на поміч Комуністичний Китай. Також перестерігають північно - в'єтнамські комуністи проти вжиття проти комуністичних партизанів атомової зброї, бо тоді — мовляв — наступить „відплатна атомова акція".

Філіппіни і Маляйзія рішили відновити „приязні" взаємини

Пномпенг. — Філіппінський президент Діосдадо Масапаґаль і прем'єр Маляйзії князь Абдул Рахман перевели довгу нараду в столиці Камбоджі і рішили відновити взаємні приязні зв'язки, при чому воні відкривають на Філіппінах і в Маляйзії спершу консулярні станиці. З відкриттям амбасад вони рішили підождати до замирення також між Маляйзією і Індонезією, головним противником Маляйзії. Індонезія не тільки не визнала новоствореної держави Маляйзії, але й заповіла „знищення" її, виславши віддразу над її кордони своє військо. Маляйзійський прем'єр погодився прийняти від Філіппін меморіял у справі претензії Філіппін до частини маляйзійської території, а саме, у Північному Борнео, що приєдналось до Маляйзії. Маляйзійський прем'єр обіцяв докладно розглянути ці філіппінські претензії, що вказує на можливість компромісової полагоди цього їх конфлікту. Згадога між Філіппінами й Маляйзією осамітнила б Індонезію в її войовничому становищі проти Маляйзії. Хоч індонезійський президент Сукарно погодився на військове перемир'я перед американським генеральним прокуратором Робертом Кеннеді, але не погодився на відкликання своїх вояків з їх партизанських становищ на Борнео.

Лівий уряд Занзібару не хоче приступити до комуністичного бльоку

Бонн. — Західня Німеччина визнала новий режим в Занзібарі і рішила обмінятись з тією східно-африканською країною дипломатичними представництвами, після того, як дістала запевнення, що занзібарський режим вестиме лівацьку африкансько - націоналістичну політику, а в міжнародних справах зберігатиме невтральність та зокрема, не визнає комуністичного східньо - німецького режиму. Таким чином Занзібар, що його деякі впливові члени уряду мають тісні зв'язки з Москвою чи Пейпінгом, підкреслив, що він не хоче приступати до комуністичного бльоку ані узалежнюватись від Москви чи Пейпінгу. Західні коментатори, знавці східньо-африканських відносин, твердять, що хід подій в Занзібарі залежить від того, чи і наскільки поміркований і радше прозахідній президент Абейд Амані Каруме зможе співпрацювати з тамошнім самозменованим „маршалом", командантом тамошнього війська з симпатіями до Фіделя Кастра, і міністром закордонних справ, що має зв'язки з китайськими комуністами.

Кайзерлінґ і промисловці за зменшення податків — з протилежних причин

Вашингтон. — Конґресова спільна конференція працює над узгідненням в різних проєктах Палати і Сенату зменшити прибуткові податки в 1964 і 1965 роках на більше як $ 11,000,000,000. Відомий економіст Ліон Г. Кайзерлінґ і Крайове Товариство Продуцентів підтримують урядовий проєкт зменшити федеральні податки. Кайзерлінґ був головою Економічного Дорадчого Комітету за президента Трумана і як такий він вислав свою думку до Конґресу в справі зменшення податків. Він твердить, що економіка зростає заповільно тому, що заробітні платні були занизькі, а вклади підприємців в інвестиції були зависокі. Товариство продуцентів гадає, що економіка заповолі розвивалася в минулому році, тому, що заробітні платні були зависокі, а інвестиції занизькі.

НА КІПРІ ЗНОВУ БОЇ — МАКАРІОС ПРОТИ ЗГОДИ

Нікозія. — В минулу середу вибухли несподівано знову бої в другому найбільшому щодо населення місті на Кіпрі — Лімассолі, при чому за середу і четвер було там найменше 50 вбитих і коло сотні ранених по обох воюючих сторонах: серед кіпрських греків і турків. Грецьке населення Лімассолю чотирикратно перевищує турецьке і греки насправді окружили з усіх сторін невеличку турецьку дільницю. Вритійці даремне намагалися завести там перемир'я, при чому їхні посередники підпадали під обстріл з обох сторін. Британський бриґадир Даглас Паркер, заступник команданта британських збройних сил на Кіпрі, заїхав панцерним автом до турецької дільниці і відтіль приїв на грецьку сторону лідера турків для розмов про військове перемир'я, але воно не втримується, бо обидві сторони страшенне одна проти одної озгірчені і насторожені та мають фанатиків, які не підпорядковуються наказам згори. Також не мали до цього часу успіху заходи заступника державного секретаря Джорджа В. Болла, який, після відвідин в Лондоні, Анкарі і Атенах прибув до столиці Кіпру Нікозії для нарад з кіпрсько - грецьким президентом, архиєпископом Макаріосом. ЗДА й Британія пред'явили тепер плян вислання на Кіпр 10.000-го мирного різнонаціонального корпусу. Макаріос відкинув концепцію, щоб той корпус складався з військових частин членських країн Атлантійського Союзу, бо до того Союзу належить також Туреччина, яку він хотів би виеліміновувати зовсім від впливів на ситуацію на Кіпрі. Тим часом за Лондонським договором з 1961 року, в якому визнано Кіпр за самостійну державу, Британія, Греція і Туреччина дістали право дбати за зберігання постанов того договору, в якому — між іншим — застережено однакову грецькій як турецькій частинам населення Кіпру, репрезентованим в спільному уряді, право „вета". Турки твердять, що кипрсько-грецький президент ніколи не реалізував признаних їм договірних прав та що він змагає до супремагії греків над турками. Тому Туреччина погрожує збройною інтервенцією в обороні своїх земляків на Кіпрі, що з черги примусило б до виступу Греції в обороні кіпрських греків. Кіпрський президент Макаріос настоює, щоб справу передати до Ради Безпеки Об'єднаних Націй. ЗДА й Британія не погоджуються на це, бо воно дало б право Совєтському Союзові унеможливити всяке конструктивне рішення новим совєтським „вето". Тепер Макаріос висунув пропозицію, щоб мирний експедиційний корпус, що його мали б вислати на Кіпр, складався з військових формацій членських країн Британського Комонвелту. Таким чином Макаріос хоче виелемінувати Туреччину, але Туреччина має за згаданим Лондонським договором право зберігати на Кіпрі 650 вояків і вона не погодиться на відкликання того війська. Джордж Болл продовжив на це третій день, п'ятницю 14 лютого, своє перебування на Кіпрі, підкресливши цим впертість Америки у шуканні шляхів мирної розв'язки конфлікту та закінчення громадянської війни на тому середземноморському острові.

Танганьїка пропонує створити африканську армію з автохтонів

Дер ес-Салаам. — Прем'єр Танганьїки Джулійос Ньєрере заапелював до зібраних в столиці його країни міністрів закордонних і військових справ 31 африканських країн, разом з їх прибічниками коло 200 делегатів, щоб автохтонна африканська армія прийшла на місце британських вояків, які завели порядок в Танганьїці, Кенії й Уганді після минуломісячних тамошніх військових бунтів і заворушень. Ньєрере не сказав виразно, що треба творити таку африканську армію, але ствердив, що це було принижения для названих трьох східньо-африканських країн, що вони були примушені задля рятування тих країн від катастрофи — закликати назад на поміч своїх вчорашніх колоніяльних володарів. Ньєрере звернув увагу, що Британія є заангажована в холодній війні і тому приявність британських вояків в східньо-африканських країнах може піддати під сумнів невтральну політику тих країн.

Вбивник 100,000 умово хворих осіб за часів Гітлера — згинув самогубством

Бонн. — Д-р Вернер Гайде, який очікував суду за вбивство більше 100,000 умово недорозвинених та хворих в часах панування Гітлера, головно за останньої світової війни, наклав на себе руку у в'язничній келії в Бупбаху у Західній Німеччині. Д-р Гайде, лікар, був — за твердженням поліційних властей — головним організатором масового винищування умово недорозвинених осіб в Німеччині, згідно з націонал - соціялістичною теорією про безпотрібність таких людей для народу і держави. Гайде повісився в келії. Це вже третє самогубство німецьких воєнних злочинців впродовж останніх двох тижнів. Фрідріх Тільманн, співробітник Гайде, кинувся з 8-го поверха в Кельні, коли довідався, що грозить йому ув'язнення і суд. Евальд Петерс, шеф поліційної охорони канцлера Людвіґа Ерґарда, колишній високий старшина в Гестапо, також повісився у в'язничній келії. Західньо-німецькі власті переконані, що ті самогубства керовані законспірованою верховною колишніх нацистів, щоб не допустити до судових розправ і виявлювання всіх страхіть гітлерівського режиму.

У СВІТІ

● Вінчання голляндської княжни Ірини з еспанським князем Карльосом Гуго Бурбонським відбудеться в Голляндії, а не в Еспанії, як спершу гадалося. Голляндський уряд не хоче, щоб її вінчання в Еспанії дало притоку до політичної манифестації „карлістів" проти теперішнього режиму Франциска Франка в Еспанії та в користь претенсій Карльоса до еспанського престолу.

● Китайські комуністи, які постійно острілюють гарматним вогнем острівець Квімой в протоці між китайським суходолом і Тайванню (Формозою), заявили, що вони припинять вогонь на три дні, 13-15 лютого, на місяці, що є всекитайським „святом весни". Мешканці Квімою так привикли до того хронічного бомбардування і настільки пристосувалися до нього свого життя, що їх воно перестало турбувати. Людських жертв з цього обстрілу майже немає.

● На острові Кіпрі ненависть між тамошніми греками і турками дійшла до того ступня, що в головних містах того острова, як Нікозія, Лімассоль, Фамагуста і ін., греки не заходять ніколи до турецької дільниці, а турки до грецької. На урядовому Кіпрі майже зовсім зосереджена в грецьких руках, турецькі жінки дуже терплять, бо мають великі труднощі із здобуванням харчів та всяких інших предметів щоденного вжитку.

ЗМІНЯЮТЬСЯ ЧАСИ, ЗМІНЯЮТЬСЯ ЛЮДИ, ЗМІНЯЮТЬСЯ ЗАБАВИ

Справді стомилевий крок уперед у свому розвитку зробила Українська Громада в Америці. Колись вона складалася майже виключно з імігрантів-заробітчичан, меншого гурта купців і промисловців і найменшого професіоналістів. Сьогодні ця громада збалансована всіми професіями, в яких високо кваліфіковані професіоналісти займають важливе місце. На фотознімці: загальний вид на велику залю найкращого готелю в Ню Йорку, Валдорф Асторія, де минулої суботи, 8-го лютого, відбувся репрезентативний баль українських лікарів й інженерів в Америці. Цієї суботи відбудеться подібний баль — традиційні вечерниці „Червоної Калини" у великій залі Мангеттен Сентер, одною з атракцій якого буде презентація дебютанток. Змінюються часи, змінюються люди, змінюються забави.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mone orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Велика тривога

З-над Дніпра і з-над Дністра, з-над Тиси й Серету, з усього обширу України надходять у листах до рідних в Америці і в Канаді голоси тривоги: над Україною знову звисло страшне мариво голоду! „Цьогорічна зима у нас дуже гостра, така, як була в 1933-му році!" — пише сестра з Полтави до брата в Ню Йорку. „Ми з'їли уже ввесь хліб, що заробили в колгоспі, і тепер не знаємо, що буде далі з нами", — повідомляє свого кревняка в Трентоні колгоспник із Стрийщини. „Хліб мусимо купувати в кооперації, але його мало, і він помішаний з бобом і картоплею", — пишуть із Закарпаття.

Тривожні голоси в листах тільки потверджують те, чого не може приховати рабовласницький совєтський уряд: над Україною справді звисло нове мариво загрози голоду. А маємо ж ще тільки місяць лютий, і що буде далі, навесні, перед жнивами?

Ми, українці в Америці і Канаді, живучи на волі і в достатках, не сміємо затикати вух на ці голоси великої тривоги, що надходять з України. Ми мусимо індивідуально і зорганізовано робити все можливе, щоб, з одного боку, звернути увагу світу на можливість повторення голодової катастрофи в Україні з-перед 30 років, а з другого — практично допомогти загроженим і вже голодуючим сестрам і братам.

У ЗДА ми маємо свою міжнародновизнану центральну допомогову організацію, Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, який записав уже одну з найсвітліших сторінок нашої історії обороною, допомогою та переселенням українських скитальців після другої світової війни. Нині, в обличчі страшної загрози, що спадає на український нарід на „нашій, не-своїй землі", ЗУАДК повинен негайно перебрати на себе ініцятиву, перервати ситуацію і розпочати енергійну акцію для мобілізації міжнародної і нашої власної допомоги голодуючим землякам нашим в Україні.

Співвідповідальність

Ми часто нарікаємо й критикуємо американську закордонну політику, зокрема відношення Уряду ЗДА до справи визволення поневолених Москвою східньоевропейських націй, між ними й України. На ці нарікання і критику ми маємо багато оправданих причин. Але при цьому ми повинні здавати собі справу й пам'ятати, що за цю політику ми є також співвідповідальні, бо ведеться вона в нашому імені обраним нами „урядом народу, через нарід і для народу".

Це повинні пам'ятати ми зокрема тепер, в році виборів президента країни, який визначає і встановлює політику. Саме в цьому виборчому році ми повинні „встати і бути порахованими", повинні взяти найактивнішу участь у передвиборчій кампанії, включаючись в таку активність партій нашого вибору — Демократичної чи Республіканської.

У цій благословенній, бо вільній країні ми маємо такий уряд, який вибирає і наставляє нарід. Виборчий рік найкраще надається на те, щоб ми піднесли свій голос і своєю активністю виявили, якого уряду й якої політики ми бажаємо. Нагод на це є дуже багато, але їх — на жаль — використовує тільки обмежена кількість наших громад і громадян. Свідоцтвом цього може послужити факт, що в нашій пресі майже не зустрічається дописів з діяльности українських Демократичних чи Республіканських клюбів, як також дуже мало вісток з видатнішої активности наших громадян в таких загальноамериканських клюбах. Це наше велике занедбання і нам треба його направити, зокрема тепер, в році виборів на президента, з яким ми є співвідповідальні за політику і за долю нашої країни.

ЗДА і Британія

Вітаючи минулої середи перед Білим Домом британійських гостей — прем'єра Алека Даґлас - Гюма і міністра закордонних справ Р. А. Батлера — президент Джансон назвав Америку і Британію „двома братами", які часто сваряться, але надто тісно пов'язані, щоб розійтись". Дякуючи йому, прем'єр Гюм запевнив: „Усе, що можна зробити в наших розмовах, щоб зберегти взаємини між Британією і З'єднаними Державами тісними і гармонійними, буде зроблене з повною підтримкою всіх моїх земляків". Президент Джансон не дарма згадав у своїх привітальних заввагах Вінстона Черчилла, як „американського земляка", натякнувши на почесне громадянство, що його Черчиллові надав Конґрес; адже Черчилл пропонував був свого часу просто національно - державну унію між Британією і Америкою. До такого тісного політичного об'єднання цих двох англомовних великодержав не прийшло, зате хід післявоєнних подій дав чимало матеріялу для взаємних жалів, розбіжностей і дисонансів.

Британія, переставши бути колоніяльно-доміняльною імперією, втратила й лідерство світу. Ролю лідера перебрали З'єднані Держави, але британці дуже критично дивляться на спосіб, як цю ролю ЗДА грають. Так, наприклад, Британія — як також Франція, Голляндія і Бельгія — переконана, що було грубою помилкою наполягати на приспішуванні процесу деколонізації, а після того дозволити, щоб політичну пустку, яка витворилася в Азії і в Африці, заповнювали або імпортовані комуністи, або автохтони - анархісти. Тож Британія не може, наприклад, зрозуміти, чому ЗДА далі економічно скріплюють Індонезію, яка, озброєна китайськими комуністами, погрожує „знищити" прозахідню, пов'язану разом з Британією, Малайзію, і ремствують, коли Британія продає автобуси і трактори Кубі. Британці не розуміють, яка є різниця між американською пшеницею і британськими торговельними кредитами для Совєтського Союзу. Британія готова була погодитися на американське лідерство у світі, але вона не погоджується на щораз нові докази браку рішучости у виконуванні того лідерства.

Поруч із цими й багатьма іншими подібними розбіжностями, існує між ЗДА й Британією однозгідність поглядів у багатьох не менше важливих міжнародних справах. Вони однозгідні в тому, що Атлантійський Союз повинен бути якнайсильніший, і що в тому Союзі вирішну ролю грає і має грати американська атомова потуга. Вони погоджуються, що Британію треба було прийняти до Европейської Економічної Спільноти і що Франція не повинна грати ролі ґегемона на европейському континенті. Хоч Британія визнала комуністичний Китай, вона зробила це ще перед Корейською війною і погоджується із ЗДА, що спосіб, як це зробила тепер Франція, послабив західній бльок і скріпив комуністичні впливи в Південній Азії. ЗДА й Британія йдуть також завжди пліч-о-пліч на Женевській конференції в справах роззброєння, вбачаючи у міжнародній контролі наріжний камінь всіх спроб роззброєння і засадно виступаючи проти всіх намагань Москви порушити рівновагу збройних сил у користь СССР. ЗДА й Британія, врешті, однаково підтримують Західню Німеччину проти СССР і однаково хочуть бачити в Західній Німеччині гальму для французьких верховодницьких амбіцій.

„Будучи разом — наші країни безпечні; вони достатньо сильні, щоб виграти в кожному зударі, і, сподіваюсь, вони достатньо мудрі, щоб йому запобігти", — у цьому твердженні Президента криється вся таємниця союзу ЗДА й Британії і таємниця успіху також цих останніх нарад у Вашинґтоні.

ПРОТЕСТАНТСЬКА МІСІЯ В МОСКВІ

З початком лютого відкрито в Москві першу протестантську церкву - каплицю для духовної обслуги американського дипломатичного персоналу. На першій Богослужбі було приявних 75 осіб, виключно американських офіційних осіб цього віровизнання з їхніми родинами. Амбасадор ЗДА в Москві, Фой Д. Колер, прочитав у нововідкритій святині відповідний уступ із Біблії і — за старим протестантським звичаєм — додав до нього свій коментар.

Високий американський достойник заявив з проповідниці:

„Є багато різниць в розумінні державного правління, але керує світом один лише Господь... Є чимало шляхів і способів у поступованні людини, але один лише Господь керує нами".

Першим пастором протестантської місії в Москві став 36-літній Доналд В. Робертс, який із своєю дружиною і дворічною дочкою вже більше як рік перебуває в Москві, але, за відсутністю відповідного приміщення, досі відправляв Богослужби в маленькій кімнаті амбасади. Тепер він осягнув мрію свого життя: після довгих і важких „хождєній по муках" у столиці безбожницького комунізму дістав і устаткував відповідне приміщення для своєї церковці в недавно спорудженому комплексі житлових будівель у центрі Москви, недалеко університету.

Своїм землякам - кореспондентам у Москві пастор Робертс заявив: „Це — радісне завершення моїх однорічних заходів і численних труднощів після однорічного побуту з родиною в готелі, де ми приготовляли собі їжу на малій електричній плиті..."

Тепер він з родиною при своїй церкві, в близькому сусідстві із совєтськими обивателями, які у великій тісноті замешкують новоспоруджений комбінат у самому центрі міста - велетня. Отже пастор Робертс належить до тих щасливців, яким совєтське начальство відступило шість кімнат для церкви - молитовниці та для нього самого з родиною. Майже цілий рік, без свого авта, без телефону, відвідував він щоденно прерізні совєтські уряди і міністерства, клопочучись за відповідним приміщенням для своєї духовної пастви. Довгими тижнями устатковував молитовницю-церкву, яка має тепер сорок складаних дерев'яних крісел і електричний орган.

Дозвіл на релігійну обслугу членів американської амбасади в Москві сягає ще 1933 року, тих „медових місяців" американсько-совєтської „дружби", коли то за президента Френклина Д. Рузвелта ЗДА визнали СССР. Першим духовником, який прибув для тієї цілі із ЗДА, був римо - католицький священик о. Джозеф Ричард, який у місцевому костелі забезпечував релігійною обслугою дві сотні американців католицького віровизнання. Відтоді аж по наші дні американська католицька колонія в Москві має свого духовника - капеляна.

Американські офіційні особи протестантського віровизнання досі не мали свого офіційного духовника і обслуговував їх англіканський духовник з Гельсінок, Фінляндія, який кожного місяця приїздив у Москву, а також принагідні американські протестантські гості - духовники, які врядигоди влаштовували молитовні зібрання для дипломатичного американського персоналу.

У своїй першій проповіді в новому приміщенні пастор Робертс сказав таке: „Перші визнавці Христа збиралися потайки у приватних домівках на свої релігійні Богослужби, бо всеньке довкілля було до них вороже... Дехто каже, що „релігія — опіюм для людства"; це невірно, релігія не присипляє людину, а пробуджує її до життя... Христова Церква — це динамічна, воююча із злом установа"...

Поза цими своїми першими відважними словами пастор Робертс мусить бути дуже „примирливий" поза стінами своєї молитовниці. Йому заборонено провадити релігійну акцію поміж совєтським населенням, зокрема поміж молоддю; бо, як сказано, його „Американська Христова Церква" приміщується в дуже не... ва" приміщується в невеликій віддалі від колосального ... Але, як заявив цей пресбітеріянський духовник, він не думає, що його „Христову катедру" будуть оминати студенти цього університету, яких є кілька тисяч, з усіх континентів світу.

Окрім своїх душпастирських і інших зайнять, необхідних для духовника - чужинця в новітньому червоному Вавилоні, цей енергійний духовник старанно вивчає російську мову.

М. Ф.

Вивчають вплив пересвітлення людини промінням Рентґена

Вашинґтон. — Головний лікар ЗДА д-р Лютер Л. Террі повідомив, що відбудеться нова перевірка того, як впливає на здоров'я людини зачасте пересвітлювання людини промінням Рентґена в лікарнях або дентистичних робітнях. Науковці є згідні в тому, що найбільше радіяції дістають люди тепер від пересвітлювання промінням Рентґена. Забагато радіяції може спричинити в людському організмі забурення в щитовидних залозах, левкемію, здеформування та ґенетичні зміни. Досі вдалося ствердити, що людина дістає стільки радіяції від радіової машини, скільки з космічних (соняшних) променів, а з радіяції від атомових бомб далеко менше. Очевидно, що Уряд Здоров'я знає, як потрібне є пересвітлювання пацієнтів в робітнях лікарів і дентистів, але одночасно всі лікарі й дентисти повинні знати, що пересвітлювання пацієнтів повинно відбуватися тільки тоді, коли цього конче потрібно для того, щоб можна було встановити діягнозу недуги. Д-р Террі сказав, що ціллю Уряду Здоров'я є якнайбільше обмежити пересвітлювання Рентґеном. Мають перевірити 32.000 осіб та ствердити скількість в них радіяції внаслідок пересвітлювання Рентґеном.

Юліян Каменецький

КУРЕННЯ І ЗДОРОВ'Я

(2)

Реакція громадянства

Як прийняли до відома звіт Комітету Десятьох американський загал, провідні кола, духовенство, громади, гуманітарні і лікарські установи та виховні кола?

Численні кореспонденти провели опитування серед різних верств населення. Більшість опитуваних заявили, що по прочитанні звіту вони перестали курити, або думають перестати, інші обороняли куріння, кажучи: Волію на 10 років менше жити, як відмовити собі приємности; курю 80 років, то чому б не курити далі; якщо навіть за кілька літ захворію на рака, то до тої пори наші лікарі винайдуть лік на нього; якщо правда, що куріння таке шкідливе, то наш тютюновий промисл перейде на виробництво цигарок із нешкідливого зілля і ярини". Такі відповіді давали курці, воля яких покинути шкідливу звичку вже не діє.

Цікаве становище зайняли голлівудські зірки: більшість із них перестали курити, бо в останніх роках, померло на серцеві недуги й рака багато визначних акторів, завзятих курців. Але ті всі актори, що виступають на телевізії з реклямуванням тютюнових виробів, продовжують курити.

Добрий приклад дають колишні і теперішній президенти ЗДА. Не курять: Труман, Айзенгавер і Джансон, не курив також Кеннеді.

Не курять вірні деяких протестантських віроісповідань: методисти, баптисти, адвентисти, мормони. Проти куріння виступив знаний у світі проповідник Ґрегем з такими словами: „Думаю, що це незгідне із Святим Письмом — нищити курінням найцінніший скарб — здоров'я, яким наділив нас Всевишній". У католицьких колах щораз більше поширюється погляд, що духовенство повинно стати прикладом для вірних і ради їх добра відмовитись від куріння.

50% американських лікарів ще до проголошення звіту не курили. Тепер є всі дані, що по проголошенні звіту відсоток не-курців між ними зросте. В Англії від 1951-го до 1963-го років число лікарів не-курців зросло із 24 до 75%. І поміж українськими лікарями є небагато курців, і число їх з року на рік меншає. Д-р М. Грушкевич ще попереднього року вмістив у „Свободі" статтю під пророчистим заголовком: „Інтеліґентна людина не повинна курити".

Деякі шпиталі в Америці організують із власної ініціятиви 5-денні курси для „тяжких" курців. На тих курсах лікарі виголошують популярно - наукові реферати про шкідливість куріння, ілюструють їх образами, статистичними табелями та телевізійними показами. На курсах, проведених у шпиталі адвентистів у Ню Йорку, по тижневі повної здержливости від куріння деякі учасниці - жінки нарікали, що прибули на вазі по кілька фунтів, що хочуть увесь час спати, а одна учасниця заявила, що коли вона не курить від сніданку до підвечірка, то її нападає гістеричний сміх. Перші два випадки лікар признав за нормальні, а в третьому звернувся за допомогою до психіятра.

В Америці зобов'язує закон, який забороняє продавати молодим людям до 18 років тютюнові вироби. Шкільні приписи забороняють молоді курити в межах школи. За куріння в шкільнім будинку учнів усувається із школи.

Від шкільної молоді, яку приймається до клюбів, вимагається на письмі зобов'язання не тільки зразкової поведінки, але також повної абстиненції від куріння.

Університетська молодь має право курити по 18-му році життя. Але університетські розпорядки забороняють курити в шкільних будинках, в кафетеріях, на забавах. В багатьох університетах студенти з власного почину не вміщують у своїй пресі платних реклям тютюнових виробів, а в деяких університетах студенти відмовилися працювати під час літніх ферій в тютюнових фабриках. Після проголошення звіту справа протинікотинного виховання молоді значно посунеться вперед.

Американська преса присвячує Звітові про шкідливість куріння багато статтей, безсторонньо інформуючи своїх читачів. В місті, в якому живе автор цих рядків, місцевий щоденник вмістив протягом січня 45 статтей про шкідливість куріння цигарок. Якщо так робитиме вся преса, то це буде величезний вклад у поборювання шкідливої звички.

Можливі розв'язки проблеми законним шляхом

Конґресмени і сенатори думають над тим, як цю справу практично розв'язати. Про повну заборону продукції тютюнових виробів немає мови із двох причин: досвід з-перед 30-их років із забороною виробництва алькогольних напоїв, який по кільканадцяти роках треба було скасувати; заборона продукції тютюнових виробів захитала б економікою поодиноких стейтів.

Конґрес обмежиться, можливо, такими допоміжними заходами:

В першу чергу зверне увагу на перевиховання молоді в протинікотинному дусі. На ту ціль ухвалить поважні фонди школам, молодечим організаціям, університетам. За ті фонди будуть видані відповідні популярно - наукові твори, статистичні табелі, фільми і щороку організуватимуть курси про шкідливість куріння.

Із шкіл, коледжів, університетів, державних і громадських будинків, з аптек усунуть автомати з цигарками.

Примусять тютюновий промисл містити на пачках з цигарками написи „небезпечне для здоров'я" і зазначати кількість нікотини і „смоли", що є в цигарці. Щойно тоді контрольовані урядом фільтри матимуть ефективне значення.

Також можна сподіватися, що буде обмежене і змінене реклямування тютюнових виробів у пресі, радіо і телевізії.

Вже тепер деякі конґресмени, як сенатор Г. Нелсон із Вісконсіну та сенаторка Нейбурґер з Ореґону, внесли проєкт закону про збільшення податку від пачки цигарок із 8 на 13 центів. Цей податок дасть державі мільярдові прибутки. Ними у великій мірі можна буде покрити видатки на 10-мільярдовий проєкт президента Джансона усунути убозтво в Америці. Цей проєкт має всі дані, щоб його ухвалили в Конґресі, бо він обтяжить тільки курців і не буде тягарем для загалу громадян.

Федеральні суди в більшій мірі, як досі, будуть потягати до відповідальности тютюнові підприємства за шкоду, спричинену курцям.

Не виключене, що Конґрес ухвалить значні суми на дальші наукові досліди, щоб розкрити з-поміж 16 різних складників у тютюні ті, що викликають рака. Деякі часописи подали сенсаційну вістку, що лікарі Радфорд і Гант розкрили один такий складник, т. зв. полонієм, який витворюється під час куріння цигарки, при температурі 500 — 800° Цельзія, у формі газу. Разом з димом дістається він до легенів, ушкоджує їх клітини і в такий спосіб підготовляє ґрунт під розвиток рака.

Звіт Десятьох переломив дотеперішні пересуди та звички і в багатьох випадках дав громадянам доброї волі ініціятиву для відповідної акції. Ось кілька прикладів із щоденної преси:

Управа невеличкого містечка Істленд у Тексасі (8 342 мешканці) провела ухвалу, якою забороняється в цій громаді продавати і курити цигарки. За порушення цієї ухвали карається сумою $200.

Управа міста Ст. Люїс рішила неухильно переводити в життя закон, який забороняє молоді до 18 років купувати й курити цигарки.

Адміністрація цивільних повітряних ліній заборонила тютюновим компаніям обдаровувати хворих пілотів у шпиталях цигарками і усунула автомати з цигарками в своїх ресторанах. Також з багатьох державних і приватних шпиталів усунено автомати, щоб утруднити хворим набування цигарок.

Асоціяція радіовисилень на Флориді рішила не подавати реклям тютюнових виробів.

Три забезпеченеві компанії зменшили не-курцям місячні вплати, вважаючи, що не-курці довше житимуть, отже й довше платитимуть.

Проблема куріння в українській громаді ЗДА

Українська громада в Америці, як запевняє наша преса, має 1 500 000 осіб. Коли візьмемо до уваги це число, а також число населення ЗДА і прибутки тютюнових компаній (8 мільярдів річно), то на українську громаду припадає $65 000 000. Це величезний, як на наші фінансові спроможності, капітал, який пускаємо ми з димом. Але це тільки матеріяльні втрати. Більших втрат зазнаємо на здоров'ї.

Коли б ці мільйони лишилися між нами, а не йшли з димом, то мали б вони для нас величезне значення, поліпшуючи не тільки наше здоров'я, але й матеріяльний добробут. Діти наші виростали б

(Закінчення на стор. 4-ій)

Між небом і землею

У каварні були переважно молоді хлопці й дівчата. Вони пили каву з різними солодощами і час від часу вкидали по 10 центів до скринки-автомата, звідки, на потиск ґудзика, вилітали „шедеври" модерної пісні й музики, від яких у нас, старших українців (та й не тільки українців — багатьох старших американців також!) часом волосся на голові диба стає. Але треба було потерпіти: цікаво ж бо отак спостерігати молодих людей і — думати...

Раптом за перегородкою біля сусіднього стола я виразно почув рідну мову. Непомітно прислухаюсь і спостерігаю. Троє дівчаток літ по 14-16 весело гуторять переважно гарною українською мовою, хоч, видно, володіють також добре англійською, звертаючись до кельнерки без жадного акценту. Ось і вони заметушились біля тієї скриньки-автомата. Чекаю в напруженні. Якої ж вони заграють? Невже теж отакої напівдикої, як ті, що перед ними? Невже серед того комплекту сотки платівок нема нічого порядного до вибору?

Та ось „дайм" дзенькнув в автоматі, і ударили перші акорди.

Я був спантеличений: це була найдикіша з диких пісень того вечора! Одна, друга, третя... Мені стало болюче. Якраз вони, українські дівчатка в цій американській каварні, мусіли зіпсувати мені сьогоднішній, недільний настрій! Якраз вони?!...

Та ось якийсь американець, чи то бажаючи познайомитись з гарненькими дівчатами, чи й справді зацікавлений незрозумілою йому мовою, обережно до них приступає:

— Що це за мова, що ви нею розмовляєте? — питається. — Рашен?

—Ні, українська! — відповідають вони.

— А скажіть, будьте ласкаві, між тими двома мовами велика різниця? — допитується молодик, присідаючи до столика.

Я насторожився.

— Як між небом і землею! — голосно відповіла старша з дівчаток і... чомусь глянула в мою сторону, ніби це я, а не той американець, сумнівається в правдивості її порівняння. І мені стало легше на серці. А прийшовши до хати, включив і собі один із найдикіших „шедеврів" сучасної музики молодих людей і довго-довго слухав її, шукаючи в ній того, чого нам, старшим українцям (і не тільки українцям!) так тяжко знайти...

Але спав я тієї ночі більш, ніж звичайно, спокійним за долю і призначення нашої молоді в чужині.

Іван Овечко

Алла Коссовська

ГІРСЬКИЙ ВОВК

(Повість)

(7)

Лорд і Ларс, наче двоє зв'язкових, гасали то вгору до Тай, то вниз до господаря і, покрутившись довкола нього, знову мчалися вгору. За ними обсипалось дрібне каміння, і тоді пси нашорошували вуха й нишпорили поміж скелястими брилами, щось розшукуючи.

— Хоч як це дивно, — говорив Андрій, — але батько мало змінився. Все такий же бадьорий, не зважаючи на безперервні удари долі. Коли у нас забирали маленький зелений будинок, в якому ми з тобою, брате, росли, він був найспокійніший за нас усіх. Я вже не кажу про маму, але навіть наша відважна Олюня плакала. А батько тільки посміхався, як уміє він посміхатися самими очима: „Ну, що ж, пожили у власному, поживемо тепер у совєтському. На все свій час". І мешкає тепер у малій, темній комірчині, має там ліжко, стіл, стілець і полицю з улюбленими книжками. В другій — рояль. Там мама і Олюня. У нас з Тай теж своя кімнатка. А Холодна Гора — справді романтичне передмістя, і тінь Квітки-Основ'яненка у довгому чорному плащі ще можна бачити там не раз у зелених провулках.

— Пропонують переходити до будинку „Слова", — продовжував Андрій, — але я, признатися, не люблю тих великих житлокоопів*, де кожний знає, що сьогодні в сусіда на обід. Та й з батьками розлучатись неохота. Мама полюбила Тай, як рідну дочку, Тай співає, мама грає, і це ще більше єднає їх. Ти б послухав, які вони концерти влаштовують!

— Так, Наталочка прекрасно співає. І голос у неї такий же ніжний, як вона сама, — задумливо зауважив Борис. — Нащо їй медицина, коли у неї в горлі цілий скарб? Їй на сцену дорога стелиться.

— Бачиш, братухо, скажу тобі щиро, боюсь я втратити її, надто вона дорога мені. А сцена є сцена. Тай молода, успіх закрутить їй голову, знайдуться приклонники, і хто-зна, чи не відіб'ють у мене моє щастя, — зніяковіло промовив Андрій.

— Так само, як ти відбив її у нареченого, — пробурчав Борис.

— Е, ні, вона сама його покинула! Переконалася, що за мальованою зовнішністю криється порожнеча. Хлопець, як картина, він був у моїй групі. Ти ж знаєш, що і я, і батько українізуємо Україну, як кажуть в Одесі: вчимо української мови „русских людей", ну і наших малоросів навертаємо на батьківську віру.

— Хіба тобі не досить літературної праці?

— Мало! — рішуче відповів Андрій і провадив далі: — Тай і її наречений працювали в одній установі: він — інженером, а вона машиністкою. Мене послали туди викладати українську мову. Уяви собі: старі, ще з царських часів директори, бухгальтери-москалі з роду і з переконання, плиткі, напудровані панночки: „Ах, развє нє всьо равно, как ґаваріть, по-русскі ілі по-украінскі". І ось серед цієї збиранини великі, уважно-ласкаві очі Тай. І вся вона така відмінна, як діямант серед блискучих фальшивих камінчиків. — Хто така? — питаю. — Наталя Кальнишевська. — Чи не з роду запорізького кошового? — Атож! — і всміхається лукаво. — Хіба не знаєте рідної мови? — Знаю, але потребую довідки.

— Була першою в групі, говорила по-українськи добре, хоч і з великою домішкою русизмів. Відчуваю, що закохуюсь. Вночі сниться. Але біля неї завжди, як Цербер, молодий інженер. Говорить їй „ти". Ну, думаю, заміжня, треба покинути надії. Але було вже запізно. „Удар блискавки", як кажуть французи. А тут, бачу, щось між ними негаразд, почали сідати нарізно і додому вже не йдуть разом. Вичікую — може подружня сварка. Спитав в одного з учнів, наче між іншим, чи Кальнишевська заміжня? Каже: ні, дівчина. Ну, скомандував я собі в атаку! І за три місяці фортеця піддалася на ласку переможця! Здається, піврічного знайомства замало, щоб одружитись, і батько казав: „Почекай ще, пізнай краще". Та коли я привів до них Тай, і він, і мама в один голос: „Женись, бо ліпшої не знайдеш!" А Олюня: „В цілому світі не знайдеш! Ти, Андрійку, жар-птицю вполював!"

— Ось і поженились! Забрав я свою сирітку — вона у мене кругла сирота — з маленької хатки на Рашкиній дачі, де вона винаймала куток у старої, глухої баби. Це над самою річкою. Часто, коли, бувало, насидимося на березі аж до світанку, вона перевозила мене човном на Журавлівку, звідки я вже брався вгору додому...

Не всилі стримати молодого почуття, Андрій приклав рупором руки до уст і закричав туди, де на масивній кам'яній брилі видніла струнка постать: „Тай-Тай-Тай, я тебе люблю!"

— Ай-ай-лю-ю! — залунало в горах.

Тай оглянулася і послала рукою цілунок.

— Ідіть швидше, лед-а-ачі! — гукнула.

— А-ачі! — передразнили гори.

Хлопці рушили на штурм...

— Я хочу пити! — заявила рішуче Тай, коли вони всі посідали на великому пласкому камені.

— Алеж ти маєш пляшку! — зауважив Борис.

— Алеж у пляшці арака*... — сумно відповіла Тай.

— Арака? — здивувався Борис.

* Житлокооп — житлова кооператива.

* Так східні народи називають самогон.

ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ УККА

7-го лютого 1964 року відбулося засідання Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки, на якому розглянено цілу низку актуальних справ та прийнято відповідні постанови, а саме:

1. Рішено ще раз скомунікуватися телефонічно з проф. Ол. Оглоблиним у справі „Історії російської імперії".

2. Прийнято до відома інінформації про відвідини, з доручення Екзекутиви, стемфордського Єпископа, Преосвященного Кир Йосифа панами Стефаном Яремою і Василем Мудрим в дні 5-го лютого 1964 року, та інформації про розмови з Високопреосвященнішим Архиєпископом Мстиславом панів Антона Батюка та Василя Мудрого в дні 31-го січня 1964 року.

3. В суботу, 8-го лютого 1964 року, відбув розмови з Високопреосвященним Митрополитом Кир Амврозієм президент Українського Конґресовоог Комітету Америки, проф. Лев Добрянський, а дня 22-го січня мав розмову з Преосвященним Єпископом Ярославом з Шикаґо.

4. У зв'язку з приспішеною збірковою акцією до Українського Народного Фонду рішенон побільшити фінансову Комісію УККА. До давніше вибраних її членів д-ра Я. Падоха, (голови), д-ра М. Ценка, Б. Коваля, В. Мудрого та І. Базарка кооптовано ще Володимира Гірняка, Івана Винника, д-ра Івана Козака та М. Дольницького в характері інформаційного пресового референта Комісії для збірки УНФонду.

5. Рішено провести ще раз ударну кампанію за видання Американською Поштою пропам'ятної марки Тараса Шевченка, з нагоди 150-ліття його народження та будови пам'ятника Тарасові Шевченкові в столиці ЗДА, Вашингтоні. Масові прохання в цій справі треба слати на руки конґресмена Тадея Дульського.

6. Прийнято до відома прохання СУСТА, щоб до Ради Директорів УККА ввійшов пан Ігор Чума замість його попередника, а до Ширшої Ради — пан Семен Чорномаз від Українського Євангелицької Громади Північної Америки.

7. Екзекутива постановила замовити дві тисячі примірників Конґресового Рекорду, в якому будуть подані всі промови конґресменів і сенаторів, виголошені з нагоди 46-тих Роковин 22-го січня 1918 року в дні 22-го січня 1964 року з молитвами наших Духовників Преосвященного Кир Ярослава у Палаті Репрезентантів ЗДА і о. Протоєрея Мирона Пахолка в Сенаті ЗДА. Ці відбитки будуть розповсюджені.

8. Рішено виплатити для Американського Червоного Хреста жертву в висоті $ 50.

9. Екзекутивний заступник президента пан Йосиф Лисогір зложив інформаційний звіт із своєї стрічі з о. прелатом д-ром В. Кушніром, головою КУК, і директором Канцелярії КУК, паном В. Кохáном в справі Світового Конґресу Вільних Українців. Від них довідався, що немає надії на те, щоб до кінця березня були готові всі програмові тези, що їх розробляють поодинокі фахівці в Канаді й поза нею. Вони думають, що скоріше ніж на жовтень 1965 р. важко буде скликати Конґрес Вільних Українців.

Комунікат

Українці й Українки!

Відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові відбудеться 27-го червня 1964 року. У зв'язку з тим мусимо провести ще раз масову акцію за здійснення резолюції конґресмена Тадея Дульського H.J. Res.174 в справі надзвичайного видання Генеральним Постмайстром ЗДА пропам'ятної поштової марки з портретом Тараса Шевченка у 150-ту річницю Його народин.

Всі листи слати до конґресмена Тадея Дульського на адресу Hon. Thaddeus J. Dulski House of Representatives, Washington, D. C.

Копії листів слати до Українського Конґресового Комітету Америки.

Важливе для студентів

Департамент мікробіології в Градюейт Рісерч Інститут, Бейльор Юніверситі, в Даллас, Тексас, головою якого є проф. Іван Кохан, повідомляє, що заінтересовані студенти, які мають закінчені чотири роки коледжу, можуть подавати подання на дальші студії до маґістерського чи докторського ступня в мікробіології. Д-р Кохан одержав Трейнінґ Ґрент від федерального Департаменту Здоров'я, Виховання і Добродійности, що уможливлює йому уділювати стипендії ($ 2,400 річно) для добрих студентів. Ті студенти також вільні від оплат за навчання в університеті. Студенти, зацікавлені в цьому можуть писати до д-ра Кохана (Dr Ivan Kochan 3600 Gaston Ave. Dallas, Tex.) за докладнішими інформаціями, або можуть зустрітись з ним у Вашинґтоні (від 3 - 7 травня на з'їзді Америкен Сосасті фор Майкробайолоджі) чи в Ню Йорку (від 25 - 27 травня на з'їзді Нешенел туберкулозіс ассосіейшен).

З НАШИХ БУДНІВ

П'ЯНИЦЯ

Проґресивні товариші попивали пиво з вухатих кухлів, одним оком зизували на телевізію, другим глипали з-під лоба на Атанаса. Він сидів осторонь над недопитою чаркою „смирнівки" і, підперши обличчя долонями, здавалося, спав.

Один з товаришів, з малиновим носом, подовбаним віспою або чортами, що на ньому горох молотили, злегка штовхнув ліктем найближчого сусіда:

— Майку, чи тобі не здається, що в барі чимось дивним запахло?.. Не то ладаном, не то кадилом...

Майк, якби лише на те ждав, моргнув значущо в сторону дрімаючого „автсайдера":

— Та то, відав, від нашого Атанаса так потягло... Він же тепер у святому Юрі і днює й ночує, не оминає жадної Служби Божої, вечірні чи акафисту. Чого доброго, скоро у ґленківські монахи постружеться...

Тут забрав слово третій з товаришів, що подобав трохи на псаломщика, хоч фама голосила, що він є спецом від антирелігійної пропаґанди.

— Ей, друзі, лишіть його в спокою! — сказав. — Ну, збився чоловік з пуття, заразився релігійним дурманом, це факт, алеж, бачите, він тепер соромиться свого ухилу і від сорому навіть лице руками закриває.

— Я знаю, чого закриває, — перебив псаломщика малиновий ніс. — Це ж він у неділю так завзято розбивав лобом церковний поріг, аж ґуля йому вискочила!

— Ха - ха - ха! — зареготала вунісон проґресивна братія.

Атанас у цей момент спустив на ляду важкі, спрацьовані руки вікномийника, і його сердите, червоне, налите кров'ю чи алкоголем обличчя і скаламучені очі в сльозах примусили товаришів замовкнути.

— Витріщи сліпаки, бовдуре, придивися до мого лоба! — він нагнувся цілим корпусом до власника малинового носа. — Є ґуля чи немає, га?.. А щоб тобі повилазило!.. А закриваю я обличчя не тому, що соромлюся свого ухилу, а тому, що не хочу дивитись на вас, ідоли! Навіщо ви мене намовили на поїздку до краю? Я прокляв той день і тую годину, коли послухався вас і поїхав, — по другу голову!

— А хіба ти не рад тому, що побачив свою вільну, щасливу, радянську батьківщину? — підсміхнувся псаломщик - атеїст. — Ми ж тобі, невдячна личино, навіть виєднали пропуск до твого рідного села!

— І що я там побачив, у тому рідному селі?! — гримнув п'ястуком об ляду Атанас. — Напіврозвалену кучу - хатину, з якої голодні кози стріху обглодали, а в ній — сестру - каліку, що вернулася з Сибіру розбита паралічем, що не ворухне ні рукою, ні ногою і робить під себе... А знаєте, чого вона в мене просила?.. „Брате, сказала, коли вернешся назад за море, до того великого міста, звідки ти приїхав, а є десь близько коло тебе наша церковця, то зайди туди, впадь навколішки і змов хоч один „Отченаш", щоб Господь скоротив мою муку і забрав мене до себе!" То що я мав їй відповісти, скажіть, премудрі філософи, що я мав сказати нещасній жінці: що я — безвірник, проґресист, ходжу на 4-ту вулицю, читаю „Вісті"?..

Атанас гримав кулаком, аж розбите скло з брязкотом розприскувалось по шинкваєі... Проґресивні товариші один по одному спускались з високих стільців і правцювали до дверей. А шинкар засукував рукави, щоб викидати з бару п'яницю...

Ікер

Короткі вісті

● Британський прем'єр Алек Даґлас-Гюм боронить потребу уділювання довготермінових кредитів Сов'єтам і торгування з Кубою Кастра новою теорією: що „ситі" комуністи є менше небезпечні, як „голодні", бо вони більше заінтересовані в мирному користуванні своїми добрами. „Ситими" він називає тих, що мають своє авто, телевізор, холодильник і т. п. хатні добра.

● Голова Американського Лікарського Товариства д-р Едвард Р. Анніс критикує звернення президента Джансона в справі шпитальної і медичної допомоги старшим особам в рямках соціяльного забезпечення. Його болить те, що старші особи у віці понад 65 років мали б діставати шпитальну і медичну опіку, за яку платило б соціяльне забезпечення, а не самі старші особи.

ЗАКЛИК ДО УКРАЇНЦІВ МІСТА НЮ ЙОРКУ!

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій м. Ню Йорку — Відділ УККА, йдучи за закликом Екзекутиви УККА з дня 22 січня 1964 року, на своєму засіданні в дні 6 лютого 1964 року, однодушно постановив:

1. Всеціло піддержати акцію УККА відносно приспішення збірки на Народний Фонд та достосування висоти вплат на УНФ до спроможности, як організацій так одиниць згл. родин;

2. Скласти річну членську вкладку до УНФ від Об'єднаного Комітету у підвищеній висоті $100.00;

3. Звернутися зі закликом до всіх місцевих Організацій, щоб вони негайно, на всякий випадок не пізніше кінця лютого ц. р. вплатили свою членську вкладку до Народного Фонду відповідно до своєї фінансової спроможности у висоті від $25.00 до $100.00;

4. Звернутися із закликом до всіх свідомих українських громадян м. Ню Йорку й околиці, щоб вони виконали свій національний обов'язок і вплатили свій національний даток до Народного Фонду за поточний рік не пізніше, як до кінця лютого ц. р., відповідно до своєї матеріяльної спроможности. Збільшені завдання і витрати УККА вимагають підвищення наших дотеперішніх вплат на Народний Фонд.

Національний даток можна складати кожного дня:

в Домівці Об'єднаного Комітету при 142 Друга Аве. (УНДім) від год. 6-8 веч.;

в „Самопоміч", 98 Друга Аве. в часі її урядування;

в крамниці „Арка", 48 Е. 7 вул. (коло 2-ої Аве.) в усі дні, включно до неділь, до полудня.

Громадяни! Даймо змогу УККА продовжувати, скріплювати і поширювати свою важливу працю, без журби за фонди. Виконаймо свою національну повинність до кінця місяця лютого 1964 року.

КОМІТЕТ

ПОДЯКА

Після відходу у Вічність дня 16 січня ц. р. в Ню Йорку моєї ДРУЖИНИ

бл. п. Наталі Левицької НИЧКА

хочу цією дорогою, бо кожному окремо я не в силі, сердечно подякувати всім Рідним, Приятелям, Знайомим, Товаришам Сценічної Праці Покійної за участь в похоронних відправах, гарні співи та зворушливі слова прощання ВШ. Йосипа Гірняка, д-ра Івана Козака, Йосифа Іванчука і Антона Батюка, Голови УРСоюзу.

Щира дяка за квіти, молитви, пожертви на Заупокійні Служби Божі, пожертви на українські цілі та за висловлені мені особисто і письменно сердечні слова співчуття.

Глибока моя вдячність Всч. Отцям українсько-католицької парафії св. Юрія а то о. Орестові Юникові, ЧСВВ за відправлення Парастасу, о. Михайлові Кулиничові за відслуження Похорону в Ню Йорку та Всч. о. Прот. Стахію Шадиньському з Української Православної Церкви в Бавнд Брук за проведення останніх молитов над гробом Покійної та сердечні слова прощання.

Невимовно вдячний я Панові Президентові УНР в екзилі Д-рові Степанові Витвицькому за ласкаву участь в Парастасі.

Щире Спасибі складаю Рідним, Приятелям і Знайомим, які не зважаючи на погану погоду явилися в дні 20 січня ц. р. на українському православному цвинтарі в Бавнд Брук зі Скрентону, Філядельфії, Трентону, Ньюарку, Ню Йорку за попращали Покійну співом „Вічная Пам'ять" і „Чуєш Брате Мій".

Окрему сердечну мою подяку зволять прийняти ті Приятелі і Знайомі, що зложили на „Нев'янучий Вінок Покійній" свої пожертви на руки ВШ. Івана Кальмука і мої з правом мого повного розпорядження в сумі 154.00 долярів.

Ту квоту передаю на такі українські цілі:

100.00 долярів на Українських Інвалідів Суспільній Службі Комбатантів;

30.00 долярів на Охорону Воєнних Могил Братству „Броди Лев";

24.00 долярів на пресовий фонд журналу „Вільна Україна".

Д-р ГРИГОР НИЧКА

ВИДАВНИЦТВО МИКОЛИ ДЕНИСЮКА

ВИДРУКУВАЛО

ВЖЕ ТРЕТІМ НАКЛАДОМ

ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЮВІЛЕЙНЕ ВИДАННЯ В 14 ТОМАХ

Т. I. Поезії до року 1843.
Т. II. Поезії 1843-1847 рр.
Т. III. Поезії 1847-1857 рр.
Т. IV. Поезії 1857-1861 рр.
Т. V. Назар Стодоля. — Різні твори.
Т. VI. Повісті: Художник. — Наймичка. — Варнак.
Т. VII. Повісті: Княгиня. — Музика. — Нещасний. — Капітанша.
Т. VIII. Повісті: Близнята. — Мандрівка.
Т. IX. Журнал.
Т. X. Листи.
Т. XI. Т. Шевченко — маляр.
Т. XII. Т. Шевченко чужими мовами. Переклади Шевченка на інші мови.
Т. XIII. Збірник статтей про Т. Шевченка та його творчість.
Т. XIV. Покажчик видань Шевченкових творів, першодруки й окремі видання та спис літератури про них.

Видавництво видрукувало вже всі 14 томів.

Перший наклад деяких томів цього видання Творів Тараса Шевченка видав Український Науковий Інститут у Варшаві під редакцією Павла Зайцева.

Другий і третій наклад цього видання (з деякими ще ніде не друкованими новими томами) видало Видавництво Миколи Денисюка з нагоди ювілейних святкувань (1961 і 1964 рр.).

14-томове видання творів Тараса Шевченка видавництва Миколи Денисюка друковане на доброму папері, в люксусовій оправі, в імітації шкіри, з позолоченням, у мистецькому оформленні Едварда КОЗАКА.

Ціна за всіх 14 томів цього монументального видання лише

✓ 75.00 дол. на сплати до 3-ох місяців або з 4% знижкою, себто

✓ 72.00 дол. за готівку при замовленні.

Видавництво висилає всі 14 томів негайно по одержанні замовлення.

Замовлення слати на адресу:

Mykola Denysiuk Publishing Company
2226 West Chicago Ave.
Chicago, Ill., 60622—USA

--- Тут відтяти ---

ЗАМОВЛЕННЯ

До Видавництва Миколи Денисюка

Цим замовляю 14-томове ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА:

☐ за 75.00 дол. на сплати до 3-ох місяців
☐ за 72.00 дол., себто з 4% знижкою при заплаті готівкою, висилаючи чек (моні ордер) при замовленні.

Підпис: ______________

Моя адреса:
____
____
______________ С.

ВИСТАВА МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ

ВАСИЛЯ ПАНЧАКА

— у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ —

THE PHILADELPHIA GALLERY

1911 Walnut St. близ 19 вул., Philadelphia, Pa. LO 3-7450

від 14 — 28 лютого ц. р.

В ГОДИНАХ: 11-ої ранку до 6-ої веч.

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА В ЗДА
КРАЙОВА ТАБОРОВА КОМІСІЯ

ЛІСОВА ШКОЛА

Курені УПС та УСП „Лісові Чорти" відкривають за дозволом Крайової Пластової Старшини в ЗДА

інтензивний курс для вишколу проводів таборів юнаків

під назвою „ЛІСОВА ШКОЛА"

Курс складається зі заочного кореспонденційного вишколу та з двотижневого табору з цікавим та дуже практичним вишколом.

ТАБІР ТРИВАТИМЕ

від 28-го ЧЕРВНЯ до 11-го ЛИПНЯ 1964 року

і відбудеться

в горах КЕТСКІЛ в околиці ГАНТЕРУ, Н. Й.

Зголошення старших пластунів та юнаків з покінченим 16-им роком життя та щонайменше з 2-ою пл. пробою слати до 15-го березня ц. р. разом з особистими даними (ім'я, прізвище, адреса, вік, пл. ступінь) через кошових на адресу: **КПС — ПЛАСТ Інк., 140 Секонд Аве., Ню Йорк 3, Н. Й.**

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
Відділ 1-ий в Ню Йорку
ЗАПРОШУЄ
Українців м. Ню Йорку і околиці на

ЛЕМКІВСЬКУ ЗАБАВУ

— яка відбудеться —

в суботу, 22-го лютого 1964 року

в залі Церкви св. МИКОЛАЯ
при 10-ій вул. ріг Евню „А"
Оркестра Українських Мельодій.

Початок о год. 8:30 веч. Вступ: $1.50

УПРАВА ВІДДІЛУ

ЗАХОДОМ FELIX G. GERSTMAN відбудеться
в НЕДІЛЮ, 1-го БЕРЕЗНЯ 1964 р. о год. 8:30 веч.
в GARNEGIE HALL
ОДИНОКИЙ КОНЦЕРТ В НЮ ЙОРКУ

Оригінальні Донські Козаки

Хор і танцюристи під дир. Сергія ЖАРОВА.

Квитки: $4.00, 3.50, 3.00, 2.50, 2.00, 1.50.
Квитки: Office, F. G. Gerstman, Inc. 140 W. 42nd Street
LO 4-6990 і при касі.

БРАТСТВО БРОДИ ЛЕВ ІНК.
Т-ВО ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ БРАТСТВА

— відбудуться —

дня 29-го лютого 1964 року

в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ — ч. дом. 35

Початок: год. 5-та по пол.

Членів і прихильників проситься про численну участь.

УПРАВА

Увага! Ню Йорк — Метрополія — околиці! Увага!

В НЕДІЛЮ, 23 ЛЮТОГО 1964 р. о год. 1-ій по пол.
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 142 Друга Еве., Ню Йорк
— відбудуться —

ШИРШІ СХОДИНИ КОЛ. ДИВІЗІЙНИКІВ

В СПРАВАХ:

1. Оснування Станиці Братства на Ню Йорк і Метрополію;
2. Відзначення 20-тиріччя битви під Бродами;
3. Роздача хрестів за участь в битві під Бродами;
4. Порядчики на Свято Тараса Шевченка у Вашинґтоні.

В сходинах беруть участь:

Пполк. Михайло Ліщинський від Крайової Управи Братства 1-ої УД УНА.

Поручн. Василь Заброцький від Головної Управи Братства 1-ої УД УНА.

До ласкавої участи в цих сходинах, всіх кол. старшин, підстаршин і стрільців, з уповаження Крайової Управи 1-ої УД УНА — запрошує

Пантелеймон ШУГАН

Хто хоче пізнати, якими шляхами прямує українська визвольна думка, той повинен уважно прочитати блискучий твір талановитого українського письменника і публіциста д-ра ЮРІЯ ЛИПИ

ПРИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНИ

Автор цієї книжки в 1944 році згинув геройською смертю в радах УПА у боротьбі з московсько-большевицькими окупантами.

Замовляйте: Ціна $1.50

SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

УВАГА! ФІЛЯДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

Тільки один **ГОСТИННИЙ ВИСТУП** у Філядельфії

ГАЛИНИ МИНАІВ-АНДРЕАДІС

КОНТРАЛЬТО СОЛІСТКИ ТЕАТРУ „КОЛЬОН" в БУЕНОС-АЙРЕС

При фортепіяні **Леон ПОММЕРС**

СУБОТА, 29-го ЛЮТОГО 1964 р., год. 8:15 веч.

В ПРОҐРАМІ ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ І ІНШИХ КОМПОЗИТОРІВ

Benjamin Franklin High-School Auditorium

BROAD & GREEN Street

Передпродаж квитків в книгарні ОРІОН на півночі Філядельфії, в крамниці Лукасевичів в околиці 24-ої вул. і у фірмі KOSMOS — 1211 N. 7-ма вулиця.

БЕРЕЖЕНОГО БОГ БЕРЕЖЕ!
— каже народна мудрість.

Ще сьогодні
ЗАБЕЗПЕЧИСЬ

ВИПАДКОВОЮ ГРАМОТОЮ

перед наслідками

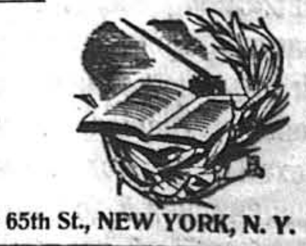
➤ СМЕРТИ чи
➤ КАЛІЦТВА

в Українському Народному Союзі!

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗДА — Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій м. Ню Йорку — Відділ УККА

НЮ ЙОРК В ПОКЛОНІ ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ

НЕДІЛЯ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1964 р.

Програма Академії буде подана в чергових оголошеннях.

Заля: HUNTER COLLEGE — 49 East 65th St., NEW YORK, N. Y.

Конвенційні Делегати! Тямте, що Ви залишаєтеся Делегатами до наступної конвенції. З цією великою почестю сполучена не менша відповідальність за долю УНСоюзу. Нехай не буде одного місяця, в якому Ви не причинилися б до його розбудови, придбавши бодай по одному членові!

ІНЖ. ОЛЕКСІЙ СІМ'ЯНЦІВ

(Посмертна згадка)

21-го грудня 1963 р. помер в Нюарку, Н. Дж., на 71-му р. життя дипл. інженер - гідротехнік Олексій Сім'янців, колишній поручник і сотенний командир кінного полку Чорних Запорожців Армії УНР.

В похоронному заведенні попрощали Покійного від численно зібраної української громади і Об'єднання б. ВУА, якого члени явилися із своїм пропором, О. Утриско та сот. Ю. Кононів від Т-ва Запорожців, а на українському цвинтарі в Бавнд Бруку проф. М. Зайців від професорів і абсольвентів Укр. Господ. Академії в Подєбрадах.

Олексій Сім'янців народився 9-го березня 1893 р. в пригородній слободі Великий Бурлук, Вовчанського повіту на Харківщині в статочній родині землеробів, в якій були задержані старі українські звичаї і традиції. Початкову освіту набув в м. Вовчанському, а середню в державній учительській семінарії в м. Олександрії, яку закінчив в 1914 році. В роках навчання в семінарії бере участь в таємному українському гуртку, до якого м. ін. належали в тому часі живі ще сьогодні проф. П. Феденко і полк. А. Долуд. Осінню 1914 р. покликаний до російського війська, із-за своєї фізичної статури був призначений до ляйбґвардії Павлівського полку в Петербурзі. Військову школу закінчив в Петербурзі. В березні 1916 р. відходить в ранзі підпоручника на півн.-західній фронт проти німців, де був командиром кіннорозвідувальної команди 693 піх. полку. На фронті застає його революція, бере активну участь в українізації частин російської армії та стає членом Укр. Військової Ради в Полоцьку.

Від грудня 1917 до листопада 1920 служить вже в рідній армії, перебуваючи цілий час на фронті: в кінному Лубенському полку, в Кінному полку 3-ої Дивізії, а в кінці в Кінному полку Чорних Запорожців, як командир 3-ої сотні. Якийсь час був курсовим старшиною в дивіз. юнацькій школі 3-ої Дивізії, в якій командував кінною юнацькою чотою.

Після інтернування Армії УНР поляками — перебував півтора року в таборах інтернованих, в 1922 р. виїздить до Чехо-Словаччини і там в 1928 році закінчив Укр. Господар. Академію в Подєбрадах дипломом інженера - гідротехніка. В 1929 - 44 рр. працював за своїм фахом в Польщі, в 1950 році переселюється з табору переміщених в Австрії до ЗДА, замешкуючи постійно в Нюарку. Кілька років працював фізично по фабриках і шпиталях, ніколи і на нікого не нарікав, живо інтересувався нашим громадським життям, належав до багатьох товариств, особливо брав активну участь у відділі ОбВУА. В 1958 р. перейшов на пенсію. Важка недуга Паркінсона почала сильно проявлятися, що вкінці стала й причиною смерти.

Покійний залишив дружину Софію з роду Барабаш, кол. студентку Укр. Господ. Академії, яка кілька років тому із-за нещасливого випадку в праці, втратила руку. — брата Валентина, теж інженера, відомого скульптора і кол. старшину укр. армії та сестру Ірину і дальшу родину на рідних землях.

Світлої пам'яті поручник Олексій Сем'янців як типовий представник українського фронтового старшинства, а також як скромна, культурна і безпретенсійна людина — залишив якнайкращу пам'ять по собі і щирий жаль всіх тих, що його знали.

З. Стефанів

Ніксон гостро критикує Джансона за закордонну політику

Ню Йорк. — Колишній віцепрезидент Ричард М. Ніксон твердить, що проблема закордонної політики є тією справою, біля якої зможуть об'єднатися всі республіканці і яка є найслабшим пунктом в політиці президента Джансона. На думку Ніксона Президент має доволі досвіду при вирішуванні різних домашніх справ в Конґресі, але він не має того ідеалізму і розуміння, якого світ очікує від президента ЗДА, — і чим визначалися президенти цієї країни Айзенгавер і Кеннеді. Ніксон каже, що світ старається тепер на кожному місці пошкодити ЗДА, а президент Джансон не є таким енерґійним, щоб належно на це реаґувати. Замала була реакція на те, що Кастро припинив доплив води до американської військової бази Ґвантанамо. У В'єтнамі криза не розв'язана, і положення там щораз то погіршується, казав Ніксон. В Латинській Америці так званий Союз для Поступу, який коштує більйони долярів, стає великою невдачею, а хвиля правих і лівих диктаторів котиться по цілій Західній Півкулі. В Африці виникла нова „Куба", бо Занзібар стає тунелем нової підривної акції на тому континенті. В Европі розлітаються наші приятелі, бо Франція веде самостійну політику. Ніксон заявляє, що виборча перемога в листопаді цього року дала б можливість республіканцям направити теперішнє становище.

Куріння і здоров'я

(Закінчення із стор. 2-ої)

(Закінчення із стор. 2-ої)

більш загартовані фізично і морально. Були б і засоби на їх високу освіту. Ці мільйони знайшли б собі шлях до розвитку українського середнього й великого промислу, до організування департаментових крамниць. З розвитком промислу і торгівлі розкрилася б ширше кишеня з пожертвами на розвиток наших шкіл, наукових інституцій, видавництв, політичних організацій.

В першу чергу повинні зайняти позитивне становище в боротьбі із шкідливою звичкою куріння наше Лікарське Т-во, проводи молодечих організацій, Союз Українок та преса. Тільки спільним фронтом можна добитися в цій ділянці успіху.

Найважливішим і найпекучішим питанням є виховати молодь у протинікотинному дусі. Тут в першу чергу мають виступити батьки з своїм добрим прикладом. Навіть якщо діти зійдуть на бездоріжжя, то батьки не-курці легко навернуть їх на правильний шлях.

Другий чинник — це наші парохіяльні школи та курси українознавства. В програмі одних і других повинні бути окремі лекції та кількаденні щорічні курси, які освідомляли б молодь щодо шкідливости куріння.

Важливим виховним чинником є наші молодечі організації та спортові клюби. Пласт у цій ділянці веде перед: пластова молодь складає обітницю дбати про збереження свого здоров'я, а тому прирікає не курити й не пити. На цей шлях повинні стати всі інші молодечі організації та спортові клюби.

Наші центральні й місцеві установи повинні прийняти ухвали із забороною курити на засіданнях, нарадах, з'їздах. Чому не-курці мають на всіх цих зборах затруювати себе димом і вертатися додому з болем голови?

Треба було б також відновити крайове протиалькогольне і протинікотинне Т-во „Відродження". При кожній нагоді воно звертало б увагу на наркотики, що руйнують наше здоров'я, а своїми виданнями та закликами систематично виховувало б молоде і старше покоління в повній абстиненції.

Варто нашій громаді ближче запізнатися із звітом Комітету Десятьох, що має 387 сторінок друку і коштує — $1.25. Адреса: U.S. Government Printing Office, Washington, D.C., 20402.

● **Леонід Максімов**, міністер сільсько - господарської продукції в СССР, переводить тепер „успішних" керівників колгоспів і радгоспів до „невдачних", як „спеців" покращання зборів.

ТАРЗАН, ч. 5189. Адвокат робить пропозицію.

— Здається, що ви обдумали все, — сказав зрезиґновано Бен. — Чого ви хочете?

Бойлен посміхнувся. — Важне не те, чого я хочу, мій приятелю, але те, чого ви хотітимете...

— Смерті ваших кревняків треба визнати як випадкові... Але чи не було б це для вас клопотом, якщо б був опублікований той лист про вашого батька?

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 16-го ЛЮТОГО 1964 р.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запорізька Січ 206 Відд. в год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі при 74 Геррес Еве. — Е. Тепер, секр.